

20

SANASTON
AVOIMUUSRAPORTTI

21

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
-----------------------	----------

Toimintakertomus, tilinpäätös ja rahavirtalaskelma

Toimintakertomus (l. b)	6
Tuloslaskelma (l. a)	9
Tase (l. a)	10
Tilinpäätöksen liitetiedot	12
Tilintarkastuskertomus	17
Rahavirtalaskelma (l. a)	19

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne (l. d-f)	22
Kieltäytymiset myöntää kirjallisuuden käyttö lupaa (l. c)	23

Taloudelliset tiedot

Taloudelliset tiedot (tuotot ja kulut) (2. a-c)	26
Oikeudenomistajille kuuluvat määrät (2. c)	28
Muilta yhteishallinnointiorganisaatioilta saadut ja niille tilitetty määrät (2. d)	35

Kollektiivihallinnointidirektiivin (2014/26/EU) 22. artiklan 2 kohdassa ja sen liitteessä tarkoitettujen tietojen kohdistettu sijainti on merkitty sisällysluettelossa otsikon perään sekä jäljempänä tekstissä alaviitein.

JOHDANTO

Sanasto lyhyesti

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on vuonna 2005 perustettu voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanasto pitää huolta kirjailijoiden ja kääntäjien oikeuksista, kerää ja tilittää tekijänoikeuskorvauksia sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti kirjallisuuden tekijöiden puolesta. Kirjallisuuden käyttäjille Sanasto tarjoaa toimivia luparatkaisuja. Lisäksi Sanaston tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijöiden aseman parantamiseksi, tekijänoikeuksien puolustamiseksi ja tekijänoikeusmyönteisen ilmapiiirin edistämiseksi. Sanasto edustaa yli 15 000:aa kirjallisuuden tekijää.

Asiakasmäärä jatkoi kasvuaan

Vuoden 2021 aikana keräsimme tekijänoikeuskorvauksia 12,6 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Korvauksia tilitettiin oikeudenhaltijoille yhteensä yli 11,9 miljoonaa euroa. Asiakasmäärämme jatkoi edelleen kasvuaan – joukkoomme liittyi vuoden aikana 1 212 uutta asiakasta. Laaja edustavuus takaa korvausten tehokkaat tilitykset, kun pystymme tavoittamaan yhä suuremman joukon korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita.

Vuoden aikana teimme aktiivisesti yhteiskunnallista vaikuttamistyötä ja sen tueksi kutsuimme 18 kirjallisuuden tekijää eduskunnan kirjallisuuskummeiksi. Sanaston vaikuttamistyön ja kansanedustajien kanssa tehdyn yhteistyön lopputuloksena joulukuussa 2021 eduskunta hyväksyi lausuman e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainauskorvauksen ja tasokorotuksen puolesta.

Yhteishallinnointilaki ja avoimuusraportti

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista edellyttää, että yhteishallinnointiorganisaatiot julkaisevat toiminnastaan vuosittain avoimuusraportin. Avoimuusraportin tarkoituksena on antaa läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kuva yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta sekä taloudellisista tunnusluvuista. Yhteishallinnointiorganisaation edellytetään julkaisevan vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä. Sanasto on julkaissut laajasti tietoja toiminnastaan sekä muun muassa tilinpäätöksen kokonaisuudessaan jo ennen yhteishallinnointilain voimaantuloa.

Avoimuusraportissa avataan Sanaston toiminnan ja talouden tunnuslukuja, jotta lukija saisi käsityksen Sanaston toiminnasta yhteishallinnointiorganisaationa. Tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen lisäksi raportista löytyvät tarkemmat luvut Sanaston keräämistä ja tilittämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Huomioitavaksi: Kollektiivihallinnointidirektiivin 22. artiklan kohdan 2 liitteessä mainittu erityisraportti sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluja varten vähennettyjen summien käytöstä ei koske Sanastoa, koska Sanastolla ei ole toimintaa tällä alueella.¹

¹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. h) ja 3.

Sanasto ry, Sanasto rf

TOIMINTAKERTOMUS,
TILINPÄÄTÖS
JA RAHAVIRTALASKELMA

Tilikausi 1.1.2021–31.12.2021

1. Toiminta-ajatus

Sanasto ry, Sanasto rf on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö. Haluamme mahdollistaa kirjallisuuden tekijöiden luovaa työtä ja tarjota kirjallisuuden käyttäjille toimivia luparatkaisuja. Palvelemme tekijöitä muun muassa keräämällä kirjallisuuden jälkikäytöstä kertyviä tekijänoikeuskorvauksia ja tilittämällä ne edelleen oikeudenomistajille. Palvelemme myös käyttäjiä myöntämällä lupia kirjallisuuden käyttöön erilaisissa tilanteissa. Edunvalvontatyömme tavoitteena on, että lainsäädäntö suojaa tekijän oikeuksia ja mahdollistaa luovan työn tekemisen ja sillä elämisen.

2. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sanaston asiakasmäärä kasvoi jälleen voimakkaasti toimintavuoden aikana, ja vuoden lopussa meillä oli lähes 15 000 asiakasta. Tämän seurauksena tavoitimme korvauksiin oikeutetut tekijät entistä paremmin ja tilityksemme tehostuivat entisestään. Jatkamme tulevaisuudessakin aktiivista asiakashankintaa ja viestimme eri tahoille säännöllisesti, jotta tieto korvauksista tavoittaisi kaikki kirjallisuuden tekijät.

Vuoden aikana työskentelimme tekijöiden ja kirjallisuuden käyttäjien tekijänoikeustietoisuuden parantamiseksi. Jatkoimme tekijänoikeuskoulutuksia menestyksekkäästi verkossa. Vietimme tekijänoikeuspäivää tekijänoikeusjärjestöjen yhteisellä ©-DAY-kampanjalla, ja järjestimme sen puitteissa virtuaalisen kirjastokiertueen, jolla 15 kirjallisuuden tekijää kohtasi lukijoita. SuomiAreenassa järjestimme keskustelutilaisuuden ”Luovasti kohti huomista – Luova työ digiajassa” yhteistyössä Teoston, Kopioston, Kuvaston ja TTVK:n kanssa. Panostimme henkilöstön hyvinvointiin strategiamme mukaisesti. Satsasimme tehokkaan etätönnä mahdollistaviin ratkaisuihin ja kiinnitimme erityisesti huomiota henkilöstön työhyvinvointiin poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttamistyön tueksi kutsuimme 18 kirjallisuuden tekijää eduskunnan kirjallisuuskummeiksi. Sanaston vaikuttamistyön ja kansanedustajien kanssa tehdyn yhteistyön lopputuloksena joulukuussa 2021 eduskunta hyväksyi lausuman e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainauskorvauksen ja tasokorotuksen puolesta. Vuoden aikana otimme voimakkaasti kantaa myös vireillä olevaan tekijänoikeuslain muutosesitykseen. Vaikuttamistyössä jatkoimme hyvää yhteistyötä muiden tekijä- ja tekijänoikeusjärjestöjen sekä luovan alan toimijoiden kanssa.

Toimintavuoden aikana jatkoimme verkkopalvelujemme uudistushanketta: laajan kehityshankkeen projektivastuu siirrettiin ulkopuoliselle toimijalle. Osana hanketta Sanaston lupakauppa uudistettiin teknisesti ja sen toimintavarmuutta parannettiin. Kirjallisuuden tekijöiden tietojen hallinnoimiseen käytettävän oma.sanasto.fi-palvelun uudistuksen on määrä valmistua vuoden 2022 aikana.

Sanaston keräämien tekijänoikeuskorvausten tilittäminen toteutettiin vakiintuneen tilitysaikataulun mukaisesti neljä kertaa vuodessa. Sanasto kerää lainauskorvausten tilittämistä varten vuosittain lainaustilastot kaikista Suomen kirjastoista: toimintavuonna julkaisimme toista kertaa suurelle yleisölle lainaustilastoja keräämäästämme aineistosta.

Päätimme jatkaa vuosille 2018–2020 hyväksyttyä toimintastrategiaamme vuodelle 2021, sillä sen päätavoitteet olivat edelleen ajankohtaisia: tehokkaan ja laadukkaan toiminnan jatkamisen ohessa lupa-alueiden kehitys ja markkinointi sekä uusien asiakkaiden tavoittaminen. Sanasto jatkaa työtään tekijänoikeuksien puolustajana seuraten aktiivisesti sekä kansallista että kansainvälistä tekijänoikeuslainsäädäntöä.

² 2014/26/EU liitteen kohta 1. b)

3. Riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaamme ei liity erityisiä riski- tai epävarmuustekijöitä. Sanaston toiminta ja talous ovat vakaalla ja tuottavalla pohjalla. Seuraamme myös tiiviisti kotimaassa ja Euroopan unionissa vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita, joilla voi olla vaikutuksia tekijöiden toimintaedellytyksiin.

Vallitsevan maailmanpoliittisen tilanteen johdosta Sanaston sijoitustoimintaan liittyy entistä suurempaa epävarmuutta. Sijoitustoimintaa toteutetaan hyväksyttyjen sijoitusperiaatteiden mukaisesti ja riskiä pyritään hallinnoimaan käyttämällä matalariskisiä sijoituskohteita sekä hajauttamalla sijoituksia.

4. Tunnusluvut sekä talous ja varainhankinta

Keräsimme vuoden 2021 aikana tekijänoikeuskorvauksia yhteensä noin 12,6 miljoonaa euroa. Kerättyjen korvausten yhteissumma vastaa vuonna 2020 kerättyjen tekijänoikeuskorvausten tasoa.

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys. Toimintamme kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista pidätettävillä hallinnointikulupidätyksillä sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoilla. Toimintamme kulut olivat vuonna 2021 noin 1,1 miljoonaa euroa. Merkittävin osuus kuluista koostui henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Vuonna 2021 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvausten osalta 8,2 % ja muiden tekijänoikeuskorvausten osalta 9 %. Lainauskorvausten muita korvauslajeja alhaisempi kulupidätys perustuu siihen, että lainauskorvaus muodostaa yli 90 % Sanaston keräämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Yhdistyksen taloutta ja sijoitustoimintaa hoitaa toiminnanjohtaja, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sijoitustoiminnassa tehdään matalariskisiä ratkaisuja. Sanaston vuosikokous on hyväksynyt yhdistyksen sijoitusperiaatteet. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta vuoden aikana kertyneet tuotot käytettiin Sanaston toiminnan kulujen kattamiseen.

Tilitimme vuonna 2021 tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 11,9 miljoonaa euroa yli 11 700:lle kirjallisuuden tekijälle ja edesmenneiden tekijöiden oikeudenomistajalle. Asiakkaistamme 80 % sai Sanastosta korvauksia vuoden 2021 aikana. Tilitysrytmimme on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Sanaston tilityksissä noudatetaan vuosikokouksen hyväksymiä tilitysperiaatteita, jotka ovat nähtävissä verkkosivuillamme.

Julkaisemme tilastotietoja vuoden aikana tekemistämme tilityksistä verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/tilastot. Toimintavuoden aikana antamamme lausunnot löytyvät osoitteesta sanasto.fi/lausunnot.

5. Tietoa organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Sanaston toiminnasta vastaa kuusihenkinen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Päivittäisessä työskentelyssä operatiivista toimintaa johtaa johtoryhmä, jonka työskentelyyn osallistuvat toiminnanjohtajan lisäksi tilitys- ja tietohallintopäällikkö sekä viestintä- ja markkinointipäällikkö. Toimintavuoden aikana Sanaston palveluksessa työskenteli kymmenen henkilöä.

Julkaisemme vuosittain toiminnastamme avoimuusraportin ja vuosikertomuksen, joissa kerromme muun muassa toiminnastamme, organisaatiostamme, hallituksemme kokoonpanosta ja tilintarkastajista. Vuosikertomus ja avoimuusraportti ovat luettavissa verkkosivuillamme.

VUOSI 2021 LUKUINA

SANASTO EDUSTAA LÄHES

15000

KIRJAILIJAA JA KÄÄNTÄJÄÄ

■ NAISIA
54,8 %

■ MIEHIÄ
41,3 %

■ PERIKUNTIA
3,9 %

80 %

SANASTON ASIAKKAISTA SAI
TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSIA

1212

UUTTA ASIAKASTA

VUONNA 2021 TILITETTIIN

12

M€, JOSTA 11,4 M€ OLI
LAINAUSKORVAUSTA

SANASTOSTA HANKITTIIN

113

KIRJALLISUUDEN
ESITYSLUPAA

214

KIRJALLISUUDEN
JULKAISULUPAA

JULKAISIMME 79
VERKKOARTIKKELIA

LÄHETIMME 14 ASIAKAS-
KIRJETTÄ KIRJAILIJOILLE
JA KÄÄNTÄJILLE

TEKIJÄNOIKEUS-
KOULUTUKSIIN
OSALLISTUI 210 TEKIJÄÄ

YLI

10 600

SEURAAJAA SOSIAALISEN
MEDIAN KANAIVISSA

TUOSLASKELMA³

Rahayksikkö EURO	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	12 599 173,98	12 615 695,10
Kulut		
Henkilöstökulut	-677 006,36	-664 454,89
Poistot	-57 078,66	-20 389,18
Muut kulut	-374 766,07	-300 145,32
Kulut yhteensä	-1 108 851,09	-984 989,39
Toiminnanalan kate	11 490 322,89	11 630 705,71
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Kulut		
Muut kulut	-103 690,16	-58 641,23
Kulut yhteensä	-103 690,16	-58 641,23
Toiminnanalan kate	-103 690,16	-58 641,23
Tuotto-/kulujäämä	11 386 632,73	11 572 064,48
Varainhankinta		
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	2 000,00	2 000,00
Tuotto-/kulujäämä	11 388 632,73	11 574 064,48
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	71 290,94	34 043,62
Kulut	-9 049,65	-6 326,26
	62 241,29	27 717,36
Tuotto-/kulujäämä	11 450 874,02	11 601 781,84
Siirrot rahastoihin/rahastoista	103 690,16	58 641,23
Siirrot oikeudenomistajille		
Tilikaudella tilitetyt tekijänoikeuspalkkiot	-8 658 476,01	-8 301 852,08
Siirto tilitettäväksi oikeudenomistajille	-2 288 834,68	-2 750 251,18
Varaukset yllättäville vaatimuksille	-607 253,49	-608 319,81
	-11 554 564,18	-11 660 423,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

³ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Rahayksikkö EURO	31.12.2021	31.12.2020
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	475 443,94	157 509,40
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	475 443,94	157 509,40
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 921,07	8 664,49
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 921,07	8 664,49
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	7 117 884,97	2 293 389,17
Sijoitukset yhteensä	7 117 884,97	2 293 389,17
Pysyvät vastaavat yhteensä	7 600 249,98	2 459 563,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	17 981,92	29 429,12
Muut saamiset	138 348,78	40 387,59
Siirtosaamiset	8 411,75	8 580,59
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	164 742,45	78 397,30
Rahat ja pankkisaamiset	6 140 243,16	11 822 652,22
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 304 985,61	11 901 049,52
Vastaavaa yhteensä	13 905 235,59	14 360 612,58

⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Rahayksikkö EURO	31.12.2021	31.12.2020
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	24 902,91	128 593,07
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	24 902,91	128 593,07
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	105 890,97	93 459,32
Muut velat	2 214 525,62	2 198 858,01
Siirtovelat	105 478,52	94 510,44
Jakovelat oikeudenomistajille	11 454 437,57	11 845 191,74
Vieras pääoma yhteensä	13 880 332,68	14 232 019,51
Vastattavaa yhteensä	13 905 235,59	14 360 612,58

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on niiden alkuperäinen hankintameno, josta on vähennetty jäljempänä selostetut suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai tätä alempaan markkina-arvoon. Arvonalennukset kirjataan, mikäli arvonalennus on olennainen (yli 20 %).

Vaihtuvien vastaavien arvostusperiaatteet

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Yhdistyksen pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi EVL:n kulloinkin salliman enimmäispoiston määrä.

Hyödykkeet, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Lainauskorvausten tilitysjärjestelmän luomisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin, jotka poistetaan tasapoistoina 10 vuodessa.

Koneet ja kalusto 25 % menojäännöspoisto

Oikean ja riittävän kuvan antamiseksi esitettävät tiedot

Helmikuun lopulla Ukrainassa alkanut konflikti voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen.

Vuoden 2020 alussa puhjennut koronavirusepidemia (COVID-19) ei ole olennaisesti vaikuttanut yhdistyksen toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

2021**2020**

Varsinaisen toiminnan tuotot

Lainauskorvausmäärärahat (LK)	11 975 273,53	11 999 947,46
Lainautiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000,00	50 000,00
Celia-omakirjalainakorvaukset (COM)	169 796,33	166 448,88
Radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	103 019,00	121 954,80
Ulkomaiset radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	8 035,31	12 248,85
Esityskorkvaukset	6 373,02	6 410,73
Muut tekijänoikeuskorkvaukset	120 478,79	75 784,38
Radio- ja televisioarkistokorkvaukset	166 000,00	166 000,00
KAM-korkvaukset/ Kirjastojen poikkeusajan verkkokäyttö	0,00	24 000,00
Kansalliskirjaston digipilotti, Kopioston osuus	-0,00	-7 100,00
Ulkomaiset muut tekijänoikeuskorkvaukset	198,00	0,00
	12 599 173,98	12 615 695,10

Tilikauden palkat ja palkkiot	2021	2020
Palkat ja palkkiot	559 717,78	561 624,84
Eläkekulut	101 835,10	94 133,25
Muut henkilösivukulut	15 453,48	8 696,80
	<u>677 006,36</u>	<u>664 454,89</u>

Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2021	2020
Tuotot		
Myyntivoitot	32 809,90	7 456,01
Korkotuotot	38 481,04	26 587,61
	<u>71 290,94</u>	<u>34 043,62</u>
Kulut		
Myyntitappiot	3 105,71	5 626,70
Korkokulut	289,72	294,56
Muut rahoituskulut	5 654,22	405,00
	<u>9 049,65</u>	<u>6 326,26</u>

Hallinnointikulupidätykset	2021	2020
Varsinaisen toiminnan kulut	-1 108 851,09	-984 989,39
Tuotot, jotka käytetty kulujen kattamiseen		
Hallinnointikulupidätykset	1 033 365,24	946 682,03
Lainaustiedon hankinnan katetut kulut	11 244,56	8 590,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	62 241,29	27 717,36
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	<u>1 108 851,09</u>	<u>984 989,39</u>

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden jälleenhankintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotukset

Arvopaperit	2021	2020
Markkina-arvo	8 137 780,32	2 365 984,60
Aktivoitu hankintameno	<u>7 117 884,97</u>	<u>2 293 389,17</u>
Erotus	1 019 895,35	72 595,43

Tilikauden aikana on lisätty sijoituksia lyhyisiin korkosijoituksiin yhdistyksen sijoitusperiaatteiden mukaisesti.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset	2021	2020
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Tilikauden alussa	128 593,07	187 234,30
Vähennykset tilikaudella:		
Jäsenmaksut	-29 491,66	-31 972,65
Muut kulut	-74 198,50	-26 668,58
	-103 690,16	-58 641,23
Tilikauden lopussa	24 902,91	128 593,07
Oma pääoma yhteensä	24 902,91	128 593,07

**Jakovelat oikeudenomistajille korvauslajeit-
tain****2021****2020**

Lainauskorvausmäärärahat	8 424 431,71	8 796 086,69
Celia omakirjalainakorvaukset	113 362,83	147 964,64
Celia oppikirjakorvaukset	1 174,13	3 020,35
Radio- ja televisiokäyttökorvaukset	117 704,74	129 466,92
Esityskorvaukset	10 876,84	10 757,47
Muut tekijänoikeuskorvaukset	28 678,70	28 199,10
KAM-korvaukset	31 725,44	41 645,80
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	306 596,50	262 119,41
Varaukset yllättäville vaateille	2 419 886,68	2 425 931,36
	11 454 437,57	11 845 191,74

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät, eriteltyinä alkaneella ja siitä seuraavilla tilikausilla maksettaviin, samoin kuin näiden sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 275,95	1 218,91
Myöhemmin maksettavat	9 554,15	998,00
Sitoumukset yhteensä	13 830,10	2 216,19

Yhdistyksen leasing sopimukset ovat tavanomaisia konttorilaitteita koskevia sopimuksia.

Muut annetut vastuusitoumukset

Yhdistyksellä on toimitiloja koskeva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on 6 kk.

Vuokravastuut	33 204,78	32 905,02
---------------	-----------	-----------

Henkilöstö (PMA 3.11)

	2021	2020
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	10	10

Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI
Y-tunnus 1981169-8

31.12.2021

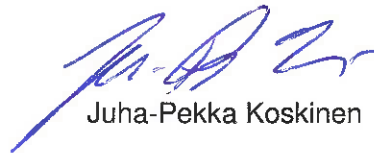
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 8 . päivänä maaliskuuta 2022

Sanasto ry, Sanasto rf:n hallitus

Peter Sandström
puheenjohtaja

Juha-Pekka Koskinen

Laura Jänisniemi

Rainer Oesch

Virpi Hämeen-Anttila

Anne Rutanen

Sanasto ry, Sanasto rf:n toiminnanjohtaja

Anne Salomaa

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä . kuuta 2022

Heidi Vierros
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Sanasto ry, Sanasto rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sanasto ry, Sanasto rf:n (y-tunnus 1981169-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Lisäksi olemme tilintarkastaneet yhteishallinnointilain edellyttämän avoimuusraportin.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Avoimuusraportti on laadittu yhteishallinnointilain säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltu- vissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai avoimuusraportissa kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen

voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, kaikki tilinpäätöksessä ja avoimuusraportissa esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös ja avoimuusraportti sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä ja avoimuusraporttia koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 4. toukokuuta 2022

KPMG OY AB

Heidi Vierros
 KHT

Sanaston tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

Sanaston tilinpäätös ja toimintakertomus 2021.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

Allekirjoitusliite_Sanaston tilinpäätös ja toimintakertomus 2021.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy Ab

Heidi Vierros

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Sanaston tilinpäätös ja toimintakertomus 2021.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

f4bebb3635c89479ec59c9f96d3df505e9e6a7233ce9299695878e7b45a4f656

Nimi

HEIDI MARJATTA VIERROS

Allekirjoitettu tunnisteella

Vahva sähköinen tunnistautuminen

Allekirjoituspäivä

2022-05-04 13:44
EE(S)T

RAHAVIRTALASKELMA⁵

Rahayksikkö EURO	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisesta toiminnasta saadut maksut	12 610 621,18	12 565 248,79
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-1 242 779,79	-996 922,48
Varsinaisen toiminnan rahavirta	11 367 841,39	11 568 326,31
Varainhankinnasta saadut maksut		
Jäsenmaksut	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saadut maksut	71 290,94	34 043,62
Maksut rahoitustoiminnan kuluista	-9 049,65	-6 326,26
	62 241,29	27 717,36
Toiminnan rahavirta	11 432 082,68	11 598 043,67
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-373 269,78	-175 010,44
Lisäys rahoitusarvopapereissa	-4 824 495,80	-643 289,17
Investointien rahavirta	-5 197 765,58	-818 299,61
Tilitysten rahavirta		
Tilitykset kotimaisille ja ulkomaisille oikeudenomistajille	-11 945 318,35	-10 085 362,52
Tilityksiin liittyvän ennakonpidätysvelan muutos	28 592,19	129 553,32
	- 11 916 726,16	-9 955 809,20
Tilitysten rahavirta	-11 916 726,16	-9 955 809,20
Rahavarojen muutos	-5 682 409,06	823 934,86
Rahavarat tilikauden alussa	11 822 652,22	10 998 717,36
Rahavarat tilikauden lopussa	6 140 243,16	11 822 652,22
	-5 682 409,06	823 934,86

⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Sanasto ry, Sanasto rf

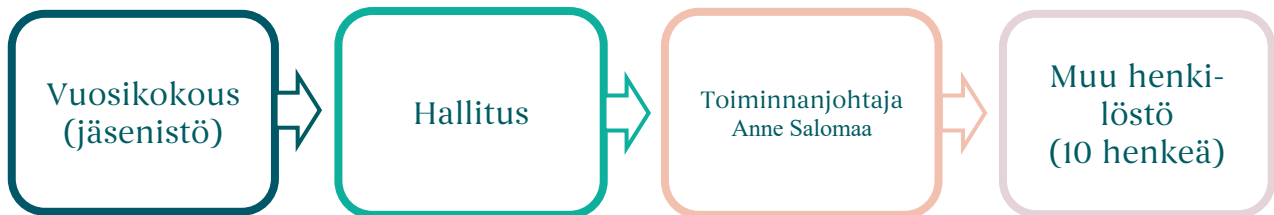
OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE

OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE⁶

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanaston organisaatio

Sanastolla on neljä jäsenjärjestöä:

- Finlands svenska författareförening rf
- Suomen Kirjailijaliitto ry
- Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston toimintaa ohjaa kuusihenkinen hallitus, jossa jokaisella jäsenjärjestöllä on edustus.

Vuonna 2021 Sanaston hallituksen muodostivat:

Puheenjohtaja

Peter Sandström, Finlands svenska författareförening rf

Muut jäsenet

- *Laura Jänisniemi*, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- *Juha-Pekka Koskinen*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Rainer Oesch*, Suomen tietokirjailijat ry
- *Suvi Oinonen*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Anne Rutanen*, Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle vuonna 2021 maksettujen palkkojen, palkkioiden, tekijänoikeuskorvausten ja muiden etujen yhteissumma oli 170 364,54 euroa.⁷ (Toiminnanjohtajalla on puhelin- ja lounasseteliedun lisäksi virikesetelietu.)

⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 1. d)

⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 1. f)

Vuonna 2021 Sanasto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

- Bibliofiilien Seura ry
- CISAC
- European Writers' Council EWC
- International Authors Forum IAF
- Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY
- Pro Lastenkirjallisuus – Pro Barnlitteraturen ry
- Suomen Kirjastoseura ry
- Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys ry
- Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
- Tekijänoikeusakatemia ry
- Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus

Sanastolla ei ole omistuksia yrityksissä tai yhteisöissä.⁸

Sanasto hallinnoi Kirjallisuuden tekijänoikeusrahastoa, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa, hallinnoida ja tukea kirjallisuuden alan tekijänoikeuksien toteutumista Suomessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi rahasto voi rahoittaa koulutuksen järjestämistä ja tekijänoikeuksien toteutumista koskevaa valvonta-, tuki-, hallinnointi- ja tiedotustoimintaa. Rahaston varoja hoitaa Sanasto ry, varojen käytöstä päättää Sanaston hallitus.

Tiedot Kirjallisuuden tekijänoikeusrahaston varojen käytöstä tilivuoden 2021 aikana löytyvät Sanaston tilinpäätöksen liitetiedoista.

KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KIRJALLISUUDEN KÄYTTÖLUPAA

Sanasto ei myönnä kirjallisuuden käyttö lupaa seuraavissa tilanteissa:

1. käyttö lupaa ei tarvita (esim. kirjallisuuden esittäminen perhejuhlassa, opetuksen yhteydessä tai jumalanpalveluksessa)
2. lupapyyntö kohteena on tekijänoikeusvapaa materiaali (tekijänoikeus rauennut)
3. Sanasto ei hallinnoi lupapyyntöä koskevaa kirjallisuuden jälkikäyttöaluetta, tai Sanastolla ei ole oikeudenhaltijan valtuutusta ko. alueen hallinnoimiseksi. Näissä tilanteissa Sanasto kuitenkin ohjaa lupapyyntöä suoraan oikeudenhaltijalle, mikäli hänen yhteystietonsa ovat saatavilla ja mikäli oikeudenhaltija on antanut Sanastolle luvan yhteystietojensa luovuttamiseen.

Vuonna 2021 Sanasto ei ole kieltäytynyt myöntämästä kirjallisuuden käyttö lupia sellaisilla käyttöalueilla, joilla Sanastolla on valtuudet myöntää käyttö lupaa.⁹

⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 1. e)

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

TALOUDELLISET TIEDOT (TUOTOT JA KULUT)

Sanaston tuotot koostuvat pääosin tilikauden aikana kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista. Muita tuottoja saadaan sijoitustoiminnasta sekä jäsenjärjestöiltä kerättävästä vuotuisesta jäsenmaksusta. Vuonna 2021 jäsenmaksu oli 500 euroa.

Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpito-kustannuksista. Yhdistyksen toiminnan kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista tehtävillä hallinnointikulupidätyksillä ja jäsenmaksutuotoilla sekä mahdollisilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Kirjastojen lainaustiedon hankinnasta muodostuvat kulut katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain edellä mainittuun käyttötarkoitukseen osoittamista varoista.¹⁰ Joitakin Sanaston toiminnan kuluja on lisäksi katettu hallituksen tekemien päätösten mukaisesti Kirjallisuuden tekijänoikeusrahaston varoista. Lisätietoja rahaston varojen käytöstä löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista.

Toiminnan kuluja ei ole mahdollista kohdistaa yksilöidysti hallinnoitavien oikeuksien luokkiin. Menetelmänä kulujen kohdistamisessa on, että hallinnointikulupidätyksellä katetaan vuoden aikana kirjallisuuden tekijänoikeuksien hallinnoinnista syntyneet kulut.¹¹ Sanasto edustaa yhtä oikeudenhaltijaryhmää: kirjallisuuden tekijät. Kaikilla Sanaston hallinnoimilla teosten käytön alueilla hallinnoidaan samaa teosrepertuaaria, ja kaikki toiminnan kulut liittyvät oikeuksien hallinnointiin.¹²

Vuonna 2021 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvauksen osalta 8,2% ja muiden hallinnoitujen oikeusluokkien korvausten osalta 9 %. Lainauskorvauksen muita korvauksia pienempi kulupidätys perustuu siihen, että korvauslaji muodostaa yli 90 % Sanaston keräämistä korvauksista. Kerätyistä korvauksista ei tehdä muita vähennyksiä kuin hallinnointikulupidätys.¹³

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain Sanaston hallituksen päättämä osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Vuonna 2021 varauksen suuruus oli 5 %.¹⁴

Ulkomailta vastavuoroisuussopimusten perusteella kerätyistä korvauksista pidätetään 5 % hallinnointikulupidätys. Vastavuoroisuussopimusten nojalla ulkomaille maksettavista korvauksista pidätetään Sanaston kulloinkin voimassa olevan kuluprosentin mukainen hallinnointikulupidätys.

Sijoitustoiminnasta saatavia tuottoja ei jyvitetä erikseen jokaiselle hallinnoitavalle oikeusluokalle. Vuonna 2021 kertyneet sijoitustoiminnan nettotuotot (62 241 €) käytettiin Sanaston vuosikokouksen (yleiskokouksen) päätöksellä kokonaisuudessaan kattamaan vuoden aikana syntyneitä toiminnan kuluja ja näin ollen pienentämään oikeudenhaltijoilta perittävää kulupidätystä.¹⁵ Sijoitustoiminnan nettotuotoista ei tehdä hallinnointikulupidätystä tai muita vähennyksiä.¹⁶

¹⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

¹¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i

¹² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii)

¹³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii), v), vi)

¹⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii), v)

¹⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a)

¹⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii)

Sanaston vuoden 2021 tuotot ja niistä tehdyt vähennykset sekä yhdistyksen kulut. Kulut katetaan hallinnointikulupidätyksillä sekä toiminnan muilla tuotoilla.

SANASTON TUOTOT JA KULUT VUONNA 2021

Vuoden 2021 aikana kerätyt tekijänoikeuskorvaukset (korvauslaji vastaa hallinnoitujen oikeuksien luokkaa)¹⁷

Korvauslaji (oikeuksien luokka)	Kerätty	Hallinnointikulupidätys ¹⁸	Hallinnointikulupidätys ¹⁹	Varaukset yllättäville vaatimuksille	Tilitettävissä oikeudenomistajille ²⁰
Lainauskorvaus*	11 975 274 €	8,2 %	986 918 €	598 764 €	10 428 348 €
Omakirjalaina-korvaus	169 796 €	9 %	15 282 €	8 490 €	154 515 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	103 019 €	9 %	9 348 €	- €	94 522 €
Ulkomailta kerätty radio- ja tv-käyttökorvaukset	8 035 €	5 %	384 €	- €	6 825 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	166 000 €	9 %	14 940 €	- €	151 060 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus	- €	- %	- €	- €	- €
Esitysluvat	6 373 €	9 %	574 €	- €	5 800 €
Julkaisuluvat**	120 677 €	9 %	10 861 €	- €	109 816 €
Yhteensä	12 549 174 €		1 038 307 €	607 254 €	10 950 886 €

* Summa ei sisällä lainaustiedon hankintaan osoitettua 50 000 €

*** Sisältää myös tapahtumamateriaali- ja näyttelyluvista kerätty korvaukset

MUUT TUOTOT²¹

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot kulujen jälkeen	62 241 €
Jäsenmaksutuotot	2 000 €
Lainaustiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000 €

KULUT²²

Henkilöstökulut	-677 006 €
Poistot	-57 079 €
Muut kulut	-374 766 €
Kulut yhteensä	-1 108 851 €

¹⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a), b) ii)

¹⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) vi)

¹⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv), v)

²⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

²² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i), ii)

OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Sanasto tilittää keräämiään tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Vuonna 2021 tehtiin neljä tilitystä.²³

TILITYSAIKATAULU JA MAKSETUT KORVAUKSET VUONNA 2021

22.2.2021

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Celia-oppikirjakorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

7.6.2021

Lainauskorvaus (täydennys- ja lisätilitykset)
Celian omakirjalainat ja oppikirjakorvaukset
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

6.9.2021

Radio- ja televisiokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

7.12.2021

Lainauskorvaus (ensimmäinen tilitys vuoden 2020 kirjastolainoista)
Celian omakirjalainat
Celian oppikirjakorvaukset
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

²³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) iii)

Sivun 27 taulukossa on esitetty vuoden aikana kerätyistä korvauksista hallinnointikulupidätyksen (ja mahdollisen varauksen yllättäville vaatimuksille) jälkeen oikeudenhaltijoille yhteensä tilitettävissä olevat määrät. Korvaukset kohdistetaan yksittäisille tekijöille jo korvausten keräysvaiheessa. Korvauksen kohdistamisella tarkoitetaan, että korvaus liitetään tiettyyn oikeudenhaltijaan. Mikäli oikeudenhaltija on ilmoittanut Sanastolle tilitystä varten tarvittavat tiedot, maksetaan korvaus hänelle seuraavassa tilitysaikataulun mukaisessa tilityksessä. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta korvaukset kohdistetaan tekijälle siinä vaiheessa, kun hän rekisteröityy Sanaston asiakkaaksi ja ilmoittaa teosluettelonsa asiakkuusjärjestelmään. Sanastossa käytössä olevassa termistössä tilittäminen tarkoittaa samaa kuin korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.²⁴

Alla olevassa taulukossa esitetään vuoden aikana tehtyjen tilitysten yhteenveto korvauslajeittain (eli hallinnoitavien käyttöoikeusluokkien mukaisesti) sekä vuoden päätteeksi jäljellä oleva jakovelka oikeudenomistajille. Tilitetyt summat sisältävät sekä vuoden 2021 aikana kerättyjä (s. 27 taulukko) että jo aiempina vuosina kerättyjä korvauksia. Osa Sanaston loppuvuodesta keräämistä kirjallisuuden käyttökorvauksista kerätään vielä vuoden viimeisen tilityksen jälkeen, jolloin ne merkitään tilinpäätökseen jakovelkoina ennen seuraavana vuonna tehtäviä tilityksiä. Jakovelka sisältää tässä tapauksessa sekä oikeudenhaltijoille jo kohdistetut määrät että lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta myös oikeudenhaltijoille vielä kohdistamat määrät vuonna 2021 ja sitä aiemmin kerätyistä korvauksista.²⁵ Tarkempi erittely tilikauden aikana tilitystyistä korvauksista ja tilikauden päätteeksi jäljellä olevista jakoveloista oikeudenomistajille esitetään alla olevan yhteenvetotaulukon jälkeen.

TEHDYT TILITYKSET JA OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Korvauslaji	Tilitetty (maksettu) 1.1.–31.12.2021²⁶	Jakovelat oikeudenomistajille 31.12.2021²⁷
Lainauskorvaus	11 401 239 €	8 415 943 €
Omakirjalainakorvaus	201 178 €	113 363 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	83 011 €	117 705 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	106 583 €	306 597 €
Celia-oppikirjakorvaukset	192 €	1 174 €
Kirjasto-, arkisto- ja mu-seokorvaus	9 920 €	31 725 €
Eesitysluvat	4 740 €	10 877 €
Julkaisuluvat	105 627 €	28 679 €
Varaukset yllättäville vaatimuksille*		2 428 377 €
Yhteensä	11 912 490 €	11 454 440 €

* Sisältää lainauskorvauksista ja omakirjalainakorvauksista vuosittain tehdyt 5 % varaukset, jotka puretaan ja tilitetään oikeudenomistajille korvausten vanhentuuessa.

²⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

²⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

**Vuoden 2021 aikana tilitetyt (maksetut) korvaukset eriteltynä korvausten ke-
räysvuoden mukaan:²⁸**

Lainauskorvaus 2017*	2 410 356,77 €
Lainauskorvaus 2018	126 678,91 €
Lainauskorvaus 2019	138 381,23 €
Lainauskorvaus 2020	201 365,43 €
Lainauskorvaus 2021	8 524 456,79 €
Yhteensä	11 401 239,13 €

*Vuoden 2017 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Omakirjalainakorvaus 2016*	69 754,59 €
Omakirjalainakorvaus 2017	3 939,84 €
Omakirjalainakorvaus 2018	2 247,82 €
Omakirjalainakorvaus 2019	2 267,65 €
Omakirjalainakorvaus 2020	122 968,29 €
Yhteensä	201 178,19 €

*Vuoden 2016 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2016*	- €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017	551,14 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018	132,56 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2019	735,15 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	20 939,35 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	60 653,02 €
Yhteensä	83 011,22 €

*Vuoden 2016 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2017	701,24 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	105 877,26 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	96 700,83 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	105 881,67 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021*	- €
Yhteensä	106 582,91 €

*Vuoden 2021 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2022

²⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

Celia-oppikirjakorvaukset 2016*	16,15 €
Celia-oppikirjakorvaukset 2017	175,43 €
Yhteensä	191,58 €

*Vuoden 2016 Celia-oppikirjakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2017	276 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	9 644,36
Yhteensä	9 920,36 €

Esitysluvat 2016*	5,90 €
Esitysluvat 2017	20,79 €
Esitysluvat 2018	5,78 €
Esitysluvat 2019	52,55 €
Esitysluvat 2020	1 721,20 €
Esitysluvat 2021	2 933,64 €
Yhteensä	4 739,86 €

*Vuoden 2016 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Julkaisuluvat 2016*	22 643,87 €
Julkaisuluvat 2017	30 535,56 €
Julkaisuluvat 2018	43 989,76 €
Julkaisuluvat 2019	40 217,46 €
Julkaisuluvat 2020	19 541,94 €
Julkaisuluvat 2021	86 084,81 €
Yhteensä	105 626,75 €

*Vuoden 2016 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Kerätyistä korvauksista tilikauden lopussa jakamatta olevat kokonaismäärät (jakovelat) eriteltynä:²⁹

Alla esitetyt summat sisältävät lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta summat, jotka on pystytty kohdistamaan, mutta ei vielä tilittämään oikeudenhaltijoille sekä summat, joita ei vielä ole pystytty kohdistamaan oikeudenhaltijoille. Kaikkien muiden korvauslajien kohdalla esitetyt summat on kohdistettu, mutta ei vielä tilitetty oikeudenhaltijoille.

Lainauskorvaus 2017*	- €
Lainauskorvaus 2018	1 856 118 €
Lainauskorvaus 2019	2 352 664 €
Lainauskorvaus 2020	2 303 270 €
Lainauskorvaus 2021	1 903 891 €
Yhteensä	8 415 943 €

*Vuoden 2017 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Omakirjalainakorvaus 2016*	- €
Omakirjalainakorvaus 2017	39 987 €
Omakirjalainakorvaus 2018	21 175 €
Omakirjalainakorvaus 2019	20 655 €
Omakirjalainakorvaus 2020	31 546 €
Yhteensä	113 363 €

*Vuoden 2016 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2016*	- €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017	26 858 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018	23 347 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2019	21 877 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	19 000 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	26 622 €
Yhteensä	117 705 €

*Vuoden 2016 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

²⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2017	10 816 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	45 183 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	54 359 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	45 178 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021*	151 060 €
Yhteensä	306 597 €

*Vuoden 2021 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2022

Celia-oppikirjakorvaukset 2017	1 174 €
Yhteensä	1 174 €

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2017	2 305 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	29 421 €
Yhteensä	31 725 €

Esitysluvat 2016	- €
Esitysluvat 2017	4 311 €
Esitysluvat 2018	637 €
Esitysluvat 2019	3 130 €
Esitysluvat 2020	820 €
Esitysluvat 2021	1 979 €
Yhteensä	10 877 €

*Vuoden 2016 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Julkaisuluvat 2016*	- €
Julkaisuluvat 2017	643 €
Julkaisuluvat 2018	95 €
Julkaisuluvat 2019	4 057 €
Julkaisuluvat 2020	153 €
Julkaisuluvat 2021	23 731 €
Yhteensä	28 679 €

*Vuoden 2016 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2021

Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2017*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2018	596 701 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2019	599 316 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2020	599 997 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2021	598 764 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2016*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2017	8 463 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2018	8 323 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2019	8 322 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2020	8 490 €
Yhteensä	2 428 377 €

*Varaus purettu ja tilitetty oikeudenhaltijoille korvausten vanhenemisen yhteydessä vuonna 2021

Toimet oikeudenhaltijoiden tavoittamiseksi ja jakamatta jääneiden korvausten käyttö

Sanaston tilitysperiaatteiden mukaisesti korvaukset tilitetään juuri niille tekijöille, joille ne kuuluvat. Sanasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan tekijöitä, joille se on kerännyt korvauksia, mutta jotka eivät vielä ole rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi. Tavoittelun perustana toimivat kerätyt korvaukset, jotka pystytään käyttöraporttien perusteella kohdistamaan tekijöille ja heidän teoksilleen. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta Sanasto käy läpi lainaustilastoja ja pyrkii tavoittamaan mahdollisimman tehokkaasti henkilöt, joille on kertynyt lainoja. Tavoittelutyötä tehdään olemalla oikeudenhaltijoihin yhteydessä henkilökohtaisesti sekä esimerkiksi tiedottamalla eri viestintäkanavissa.

Syyt tilitysten viivästymisiin johtuvat siitä, ettei korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita ole pystytty tavoittamaan, he eivät ole tavoittamisesta huolimatta rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi, tai oikeudenhaltija ei ole toimittanut Sanastolle korvausten tilittämistä varten tarvittavia riittäviä tietoja (esim. henkilö ei ole lisännyt omia teoksiaan Sanaston asiakkuusjärjestelmään tai toimittanut pankkitilinumeroaan).³⁰ Yhteishallinnointilaki velvoittaa yhteishallinnointiorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi, jotta tekijänoikeuskorvaukset saataisiin tilitettyä mahdollisimman tehokkaasti. Sanasto julkaisee vuosittain verkkosivuillaan listan oikeudenhaltijoista, joille on kertynyt tekijänoikeuskorvauksia, mutta joita ei vielä ole tavoitettu korvausten tilittämiseksi. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta edellä mainittua listaa ei ole mahdollista julkaista, sillä korvausten laskentaa varten Sanasto tarvitsee asiakkuusjärjestelmään ilmoitettavan oikeudenhaltijan teosluettelon sekä tekijäroolin ja tekijämäärän kussakin teoksessa. Julkaistun listan yhteydessä kehoitetaan kuitenkin kaikkia oikeudenhaltijoita, joiden teoksia on lainattavissa Suomen yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa, rekisteröitymään Sanaston asiakkaaksi.

³⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vi)

Mikäli henkilö ei oma-aloitteisesti rekisteröidy Sanaston asiakkaaksi, eikä häntä tavoiteta kolmen vuoden kuluessa korvausten keräysvuoden päättymisestä, katsotaan korvaukset jakamatta jääneiksi (vanhentuneiksi). Vanhentuneet lainauskorvaukset ja omakirjalainakorvaukset tilitetään muille Sanaston asiakkaille lisätilityksinä. Lisätilitysten jälkeen jäljelle jäävän jakojäännöksen käytöstä, kuten muidenkin korvauslajien jakamatta jääneiden varojen käytöstä, päättää yhdistyksen vuosikokous (yleiskokous).³¹

Vuonna 2021 vanhentuneiden korvausten jakamatta jääneet varat sekä niiden käyttö:³²

Korvauslaji		Käyttö
Lainauskorvaus 2017	68 512,95 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan määrärahavuoden (2018) jakovaroihin.
Omakirjalainakorvaus 2016	256,82 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan korvausvuoden (2017) jakovaroihin
Celia-oppikirjakorvaukset 2016	1 654,64 €	Tilitetty Suomen tietokirjailijat ry:n hallinnoimalle Tietokirjallisuuden edistämiskeskukselle
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2016	30 097,74 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Esitysluvat 2016	689,76 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Julkaisuluvat 2016	386,21 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT JA NIILLE TILITETTYT MÄÄRÄT

Sanasto on tehnyt vastavuoroisuussopimuksen ruotsalaisen sisarjärjestönsä ALISin (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kanssa. Sopimus koskee kirjallisuuden radio- ja tv-käyttöä. Vastavuoroisuussopimus on solmittu myös tanskalaisen sisarjärjestön FFS:n (Forfatternes Forvaltningsselskab) kanssa. Sopimus koskee kaikkia järjestöjen hallinnoimia oikeuksien luokkia lukuun ottamatta lainauskorvausta. Virolaisen AHF:n (Autorihüvitusfond) kanssa Sanasto on tehnyt kertaluontoisia tilityssopimuksia virolaisten tekijöiden korvausten tilittämiseksi.

³¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

³² 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

Vastavuoroisuussopimusten nojalla Suomessa kerättyjen ulkomaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tehdään kulupidätys Sanaston kulloinkin voimassa olevan kulupidätysprosentin mukaisesti. Vuonna 2021 kulupidätys näiden korvausten osalta oli yhdeksän prosenttia. Kulupidätyksen lisäksi korvauksista ei ole tehty muita vähennyksiä.³³

Sanasto saa vastavuoroisuussopimusten perusteella ulkomailta kerätyistä suomalaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tekijä- ja teoskohtaiset tiedot, joten korvaukset pystytään kohdistamaan ja tilittämään suoraan oikeille oikeudenhaltijoille, mikäli nämä ovat Sanaston asiakkaita. Jos oikeudenhaltija ei ole Sanaston asiakas, pyritään häntä tavoittelemaan korvausten tilittämiseksi. Ulkomailta kerätyistä korvauksista tehdään 5 % kulupidätys.³⁴

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁵

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Saadut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	7 184 €	5 %

MUILLE YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILLE MAKSETUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁶

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Maksetut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	1 087 €	9 %
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-arkistokorvaukset	1 647 €	9 %

³³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. d) ii)

³⁴ 2014/26/EU 2. d) iv)

³⁵ 2014/26/EU 2. d) i), iii), iv)

³⁶ 2014/26/EU 2. d) i), ii)

SANASTO
Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI

+358 9 5629 3300
info@sanasto.fi
sanasto.fi

 @sanastoInfo
 fb.com/sanasto
 @sanasto